

Vetoamus Inhouse-lainsäädäntövalmistelun keskeyttämiseksi

Pohjois-Pohjanmaan kunnat ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ilmaisevat syvän huolensa suunnitellusta hankintalain muutoksesta, joka rajoittaisi kuntien mahdollisuuksia käyttää omia yhtiöitään palvelutuotannossa.

Pohjois-Pohjanmaalla uudistus romuttaisi alueella tehokkaasti toimivat palveluketjut ja kuntayhteistyön muun muassa ICT-, taloushallinto-, henkilöstö-, ateria- ja puhdistuspalveluissa sekä jätehuollossa. Suunniteltu 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimus on koko kuntakentälle täysin kohtuuton. Muutoksen aiheuttamat ylimääräiset kustannukset olisivat mittavat, eikä Pohjois-Pohjanmaan kaltaisella alueella ole niihin varaa.

Kunnilla on Suomessa laaja itsehallinto ja ne voivat päättää itsenäisesti, miten palvelut organisoidaan. Osakeyhtiömalli on järkevin malli toteuttaa kuntien välistä yhteistyötä. Jos hankintalakiin säädetään 10 prosentin omistusvaatimus ja kunnallista itsehallintoa kavennetaan osakeyhtiöiden kohdalla, kunnat alkavat käyttää muita lakisäätteisiä yhteistyön muotoja. Isäntäkuntamalli ja kuntayhtymät eivät kuitenkaan ole yhtä tehokkaita kuin osakeyhtiömalli.

Jos lakimuutoksen tavoitteena on siirtää kuntien yhtiömuotoinen yhteistyö markkinoiden hoidettavaksi, se ei tule toteutumaan. Kunnat ovat jo siirtäneet markkinoiden hoidettavaksi sellaisen palvelutuotannon, jossa markkinoiden hyödyntäminen on järkevää. Merkittävä osuus hankituista palveluista on ulkoistettu kunnallisten yhtiöiden kautta, joiden liikevaihdosta suuri osa suuntautuu jo avoimille markkinoille yhteiskilpailutusten kautta.

Inhouse-yhtiöiden väärinkäyttöihin tulee puuttua, mutta siihen on parempia keinoja kuin suunniteltu 10 prosentin omistusvaade. Kilpailu- ja kuluttajavirasto on jo puuttunut väärinkäyttöihin, mikä osoittaa, että nykyinen hankintalaki sisältää toimivia valvonta- ja puuttumismekanismeja.

Mainittu hankintalain muutos johtaisi tilanteeseen, jossa kuntien pitäisi kilpailuttaa omien yhtiöidensä palvelut. Tämä olisi valtava urakka Suomen kunnille, eikä se johtaisi säästöihin tai avointen markkinaosuuksien kasvuun. Pelkästään muutuskustannukset tulevat maksamaan miljardeja euroja, jotka joudutaan ottamaan veronmaksajien kukkarosta.

Kuntien yhteistoiminnan logiikka perustuu ja on aina perustunut tarpeettomien kustannusten välttämiseksi, tehokkuudelle ja julkisen talouden kestävyuden parantamiselle. Lakimuutoksen aikaansaamien, tarpeettomien muutuskustannusten maksaminen heijastuu erittäin haitallisesti näihin pyrkimyksiin.

POHJOIS-POHJANMAAN KUNTAJOHTAJAT

kunnanjohtaja Kari Pentti, [Alavieska](#)
kaupunginjohtaja Jonna Tamminen, [Haapajärvi](#)
kaupunginjohtaja Esa Jussila, [Haapavesi](#)
kunnanjohtaja Maarit Alikoski, [Hailuoto](#)
kunnanjohtaja Marjukka Manninen, [Ii](#)
kaupunginjohtaja Jukka Puoskari, [Kalajoki](#)
kunnanjohtaja Tuomas Lohi, [Kempele](#)
kaupunginjohtaja Jouko Manninen, [Kuusamo](#)
kunnanjohtaja Juho Jukkola, [Kärsämäki](#)
kunnanjohtaja Pekka Rajala, [Liminka](#)
kunnanjohtaja Paula Karsi-Ruokolainen, [Lumijoki](#)
kunnanjohtaja Kari Jokela, [Merijärvi](#)
kunnanjohtaja Kimmo Hinno, [Muhos](#)
kaupunginjohtaja Päivi Karikumpu, [Nivala](#)
kaupunginjohtaja Ari Alatossava, [Oulu](#)
kaupunginjohtaja Päivi Keisanen, [Oulainen](#)
kaupunginjohtaja Tomi Timonen, [Pudasjärvi](#)
kunnanjohtaja Matti Soronen, [Pyhäjoki](#)
kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi, [Pyhäjärvi](#)
kunnanjohtaja Samuli Yrjänä, [Pyhäntä](#)
kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen, [Raahe](#)
kunnanjohtaja Matias Ojalehto, [Reisjärvi](#)
kunnanjohtaja Antti-Jussi Vahteala, [Sievi](#)
kunnanjohtaja Tiina Hovi, [Siikajoki](#)
kunnanjohtaja Pekka Iivari, [Siikalatva](#)
kunnanjohtaja Mirva Haataja, [Taivalkoski](#)
kunnanjohtaja Vesa Anttila, [Tyrnävä](#)
kunnanjohtaja Anne Sormunen, [Utajärvi](#)
kunnanjohtaja Minna Kärkkäinen, [Vaala](#)
kaupunginjohtaja Maria Sorvisto, [Ylivieska](#)
maakuntajohtaja Jussi Rämetsä, Pohjois-Pohjanmaan liitto